

LI HO**Második sorozat**

Faludy György élő emlékének

BOGDÁN LÁSZLÓ (1948) Sepsiszentgyörgy

Ne ültess fát. A kerti fák árnyéka fojtó és nehéz.
 Füved haja kihull. A lomb mögött démon tanyázik.
 Aludj a kristály hold alatt, egy ablakban, mely délre néz,
 S magánosan. Az egyik ősz olyan, akár a másik.
 (Li Ho: *ne ültess fát*. Faludy György fordítása)

1. A LÁTOMÁS

Kínai költő szúró ellenfényben,
 Háta mögött ott sötétlik a nagy fal.
 Vörös sárkányok kerengnek az égen.
 „Li Ho!” – hajol meg. Kedvesen marasztal.

A fal mögött tatárok üvöltöznek.
 Nem tudom, vagyok-e? Álma elragad.
 Versét mondja, dallama elvarázsol.
 És meglátom a hárfás lányokat.

2. A VERS*Második változat*

A hárfás lányra vártam. Nem jött, helyette láz
 Rázott, hibbant hibiszkusz, remegtem, hazátlan.
 Fejem fölött sárkányok szállkostak, vadlibák.
 Csontvázfák közül a ház eltűnt a hóhullásban.
 Fejem fölött sárkányok, kérdőjel vadlibák.
 Vártam, hogy elveszítsem magam a hárfás lányban.
 Köröttem csupaszon bólogattak a fák.
 „Még mi jöhet?” – vacogtam elveszetten, hazátlan.
 Lila hibiszkuszvirág, lázasan remegtem.
 Skarlátveres sárkányok, jégfehér vadlibák.
 A leány már mióta állhatott mellettem.
 Őrkatonaként vártak, mozdulatlan a fák.
 S akkor megpendült a hárfá. Benne bujkált a láz.
 A dallam elvarázsol, bűvölt, benne volt minden.
 A veres sárkányok, én, a vadlibák, a fák,
 A hóhullás, a lány. Ott remegtünk időtlen.

3. OKTÓBERI LÁZ

I. Láng a világ...

Láng a világ. Vörösborok
Bíbor ködében elforog
A ház, a kert, a tó, az ég,
Immár egyik se menedék.
Ráz a láz, magába ölel
A hárfás lány és felesel
A végzettel hárfácskája,
Kizöldül egy beteg fácska.
Ablakunk alatt. Menekül
Démonom, messze elkerül.

II. A fekete köd

Szemem előtt fekete köd.
Lányok járnak a ködben.
Vadlibák szárnya villog.
Látja mindezt az isten?

A hárfás lány meglátogat.
Táncot lejtve vetkőzik.
Két melle két szem hívogat.
Ígéri, marad reggelig

Combjai közt a menedék
Visszafogad. Remeg.
Hártyácskáira írhatom
A legszebb verseket.

III. Ki vagyok?

Ki vagyok én? Ki voltam?
Ki leszek? Nem tudom.
Mióta vágtázok már.
Rángat a fájdalom.

Kidől fáradt hátasom,
Lázasan, félve, félvakon,
Verőfényben egyedül
A leghosszabb úton

Vánszorgok. Már nem is
Remélek fordulatot.
Hibbant porszem a világ.
Ki voltam? Ki vagyok?

4. A Sárkány éve

A Sárkány éve ellovan, s én még nem voltam boldog.
 Ősz. Körülöttem összekuszálódnak a dolgok.
 Mikor elmentem télen, banyák lógtak a fákon.
 Lerohadt a hús róluk, mire megjöttem, nyáron.
 A fákon banyák fehér csontvázai zörögtek,
 Csontkarjukkal öleltek, meghittén édelegtek.
 Ellöktem őket, hánytam az undortól. Menekültem
 Az átkozott erdőből. Kopár fennsíkra értem.
 Hova, nem is tudom. Örömfútenger zizegett
 Lábam alatt, lehullt az alkony, sötétedett.
 János bogár csillagok égtek az ég bársonyán.
 Földön remegtem. Nem tűzök el mégis túl korán?
 Kéj is kevés volt, szerelem. Hova tűnt Hszi kisasszony?
 Hol a hárfászlány? Nincs, ki a fejemnél virrasszon.
 Nincs menekvés! Összekuszálódnak a dolgok.
 A Sárkány éve ellovan, s én még nem voltam boldog.

5.A kopár fennsíkon

A fennsíkon megjelent
 A Teknőc és a Sárkány,
 Az Egyszarvú és a Főnix.
 És egy rőfögő ártány

Hátán röhögött démonom.
 Mit akar tőlem? Nem tudom?
 Mögötte a hárfászlány
 Repült, denevérszárnyakon.

Hszi kisasszony is megjelent,
 Az égre kiterítve.
 Felhők között villódzott
 Imádott, karcsú teste.

Kína szent állatai
 Elkergették a démont.
 A hárfászlány mellém feküdt.
 A szemérmes hold elbújt.

Mezítelen az égből
 Leszállt Hszi kisasszony is,
 S ő is ránk fonta magát.
 Játszadoztunk így, máskor is.

Kit szeretsz? Engem-e vagy őt?
 Pörgetett már az őrület.
 Kéj rángatott és szerelem,
 Beléjük írtam versemet.

Az Egyszarvú felragadott,
Egy kertbe tett le hirtelen.
Meglépődtem, otthon vagyunk,
És rángatott a szerelem

Rángógörcse. Hszi kisasszony
Játszott a hárfáján nekem,
Egymás karjában édelegtünk,
Tikkadtan, szerelmesen.

Szél kélt a kopár fennsíkon.
Görögtek ördögszekerek.
Felriadtam. Vitte a szél
A verseket, szerelmeket.

Egyedül vacogtam megint.
Általában magam vagyok.
Hszi kisasszony, a hárfáslány
Hol volt, hol nem volt? Ragyogott

Fejem fölött a hold bohóc
Képe! Láthattam a nyulat.
Elindultam a fennsíkon
Megkeresni hátasomat.

A sárkány fúj, felrepülök,
Suhanok a levegőben.
Felgyorsulok, hiszen rám vár,
Otthon, az elképzelt éden.

6. Ki is vagyok?

A fehér ruhás férfi a jövőben én voltam.
Elgázoltak gépszörnyek. Porban fetrengtem holtan.
Hszi kisasszonyt ellopták. Világom szétesett.
Sárkányok ragadták el a meg nem írt verseket.
A hárfáslány nem hitte. *Hogyan? Milyen gépszörnyek?*
Égre vetített arcod a magadénak vélted?
Milyen volt a jövőben? Milyen a tiltott város?
Milyen volt ott a mérték, mely mindent meghatároz?
Dühöngött az erőszak. Nem volt mennyei béke
Mennyei békénk terén. A nyugalomunknak vége.
Nem mentem el, évekig hiába várt a császár.
Csak hozzád jöttem mindig, zengő hárfával vártál.
Hszi kisasszonyt szerettem vagy mindkettőtöket?
A hajnali vágtákat? Az örködéseket.
Mikor a nap kibukkan kéklő csúcsok felett,
A fűvet felszárítja, felszívja a homály
Ködeit is. Híhetjük, nem is lehet halál.
Arany fényben a föld sugárzik, felizzik.
A mágikus sugárzás kitart egészen estig.
A hárfáslány remegett, és hárfája megpendült,
És a mennyei hinta újra s újra kilendült.
Erdők felett repültünk. Csak ő, csak ő maradjon.
Kitérult az ajtó, és ott állott Hszi kisasszony.

7. Az antracit függöny

A fekete köd emelkedik.
 Antracitfüggöny, eltakar mindent.
 Feketék a vadlibák, az ég.
 Látja mindezt az Isten?
 Az Egyszarvú is sötétedik,
 Tikkadtan fordul el.
 Hivatalnok már nem lehetnék,
 Ki mindent összekever,
 Hisz túl sötéten látok.
 Átokerdőben fákról
 Lógó banyák csontjára
 Bontom a világot.
 És remegek a láztól.
 Nagy Fal alatt feketén,
 Akárha tusba mártva,
 Üvöltnek a tatárok,
 Záporoznak nyílveszők,
 És elhallgat a hárfa.
 Sötétség borul a
 Kínai világra.
 Égen fekete holló,
 Árokban fekete vér.
 Soha el nem szívárogo.
 Meghalunk, de miért?

8. Őszi választás

Korán kelek. Csupaszodnak
 Kertemben már a fák.
 Verset írok a fényben.
 Hogyan lehet tovább?

Fejem felett az előbb
 Repült el három sárkány.
 Tavaly még a Nagy Falon
 Vacogtam. Őr a vártán.

Kijön a hárfás lány is.
 Hátam megett megáll.
 Megpendül hárfácskája.
 Lehet, még sincs halál.

Szél támad. Bólogatnak
 A hibiszkuszok fagyott
 Lila fejei. A nap
 Szikrázva felragyog.

Hszi kisasszony is kijön.
 Selyem köntösben reszket,
 Ébenfekete haját
 Sem fonta be. Siettet.

Az erdő szélén lovasok
 Araszolnak a fényben.
Lázad van megint – simogat. –
Gyertek, menjünk el innen

A tengerpartra, ahol
Egész évben meleg van.
Meggyógyulhatnál te is
A déli kábulatban.

Házainkat eladjuk,
A földeket, a kertet.
Ő hárfázik majd, amíg
Én kimonókat festek.

Verseket írhatnál,
Tomboló napsütésben.
Ki tudja, hogyan volna jó?
Mit akarhat az Isten?

Nem éled túl a telet,
Ha itt maradunk. Tudod.
Nem csillapul a lázad,
Életed is unod. –

De titeket nem, karomban
 Cipelem be a házba.
 Terpeszben áll fejünknel
 A síró hárfás lányka.

9. A Dél kísértései

Egy tükörfal előtt írok, tengerparti házunkban.
 Látom magam, amint írok. Őszen, huszonhat évesen.
 A hárfáslány egy lebuiban hárfázik. Masszírozom
 Este fájós lábát. Hazakísérik gavallérok.
 Meglátanak és megfordulnak. A halál árnyéka már
 Az arcomon? Van idejük. A sorukat kivárják.
 Hszi kisasszony gyönyörű kimonókat fest. Alig
 Van pénzünk. Megfizetjük a sugárzó örök dél árát.
 Csak éjszakáink olyanok, mint régen. Türelmesek
 Vagyunk, önzetlenek. Nem sietünk, nincs is hova?
 A tengerparti éjszaka befogad, mindhalálig,
 Ha kellene, se tudnék különbséget tenni közöttük.
 Behunyta szemmel nem tudom, melyikükben veszteglek.
 Irányát vesztett hajó, sodor ölük árapálya.
 Halak s a tenger illata árad Hszi kisasszonyból.
 Fojtó bambusznád szaga a hárfáslány hónaljából.
 Illatuk keveredik. Már kánonban lihegnek.
 Bambusznád között halak. Teljesen egyformák
 Én is hozzájuk hasonlítok. Nem régi önmagamhoz.
 Én is egyforma vagyok. Egy magányos sikoltás.
 Megidéznek, elbűvölnek a Dél kísértései.

10. A romtemplomban

A láz kimarad. Látomás
 Forgat tükörfalak előtt.
 Egy romtemplomban állok.
 A hold szűrt fényében.
 Megmozdul egy mord szobor.
 Mond valamit. Nem hallom.
 Megjelenik hasonmásom,
 Egy másik Li Ho,
 Már csontváz, résztvevőn néz.
Mi van, te szerencsétlen?

11. A tartomány kormányzója verset rendel tőlem

Rizst küldött, kacsát, halat, bort és édességeket.
 Verset rendelt tőlem a tartomány kormányzója.
 A holdról szóljon a vers, a véres teleholdról!
 Említsd meg a nyulat is, mióta várhat már ránk.
 A csónakost is nyilván, evezzen mifelénk is.
 A holdról zengedeztem, a véres teliholdról,
 A kormányzónak tetszett a versem, pénzt is küldött,
 Hirtelen változtak meg a körülményeink.
 Hszi kisasszony többé nem festett kimonókat.
 A hárfáslány sem kellett vendégek elé álljon.
 Otthagyta a vendéglőt, már csak nekünk zenélt.
 A ház körül sem köröztek többé a gavallérok.
 Ültünk a tengerparton, sugárzó déli fényben,
 És az égen hirtelen feltűntek a varjak.
 Ezer és ezer csóka, éktelen károgásuk
 Vetítette előre mindazt, ami még ránk várt.
 Élő fekete felhő takarta a napot.
 „Meneküljünk a házba!” – rázott fel Hszi kisasszony.
 „A végén elragadnak!” – sápadt el a hárfáslány.
 Borzongva sejtettem meg, nincs hova menekülni!
 Csőrükkel tépnek széjjel, karmukkal szagatnak szét.
 Továbbvonultak mégis, a szárazföld belsejébe,
 Ott maradtunk a napon, égő kérdőjelek.
 És vártam a kísértőt a déli kábulatban.
 Előbb-utóbb értem jön. Vár egy másik világ.
 Remegve szorítottam a reszkető lányokat.

12. Búcsú

Déli ragyogás. Készültem utolsó utazásra.
 Nem tudtam, két szerelmem mihez kezd nélkülem.
 Áruba bocsájtják gyönyörű testüket?
 Más egyebük nincsen már, amit eladhatnának.
 A hárfáslányra néztem, megpendült a hárfá,
 Hszi kisasszony nyújtózott a déli verőfényben.
 A hullámok között feltűnt egy elefánt!
 Hívott, de kivártam, még nem jött el az időm.
 Sárga ködbe veszett a dübörgő óceán.